

A nukleáris energia alkalmazásával kapcsolatos kérdések az Országgyűlés előtt

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény az alapelvek között fogalmazza meg, hogy az atomenergia alkalmazása során biztosítani kell a keletkező radioaktív hulladékok biztonságos elhelyezését oly módon, hogy az ne veszélyeztesse az emberi egészséget és a környezetet. Az atomerőműből származó radioaktív hulladékok kezelésének és elhelyezésének megoldására 1993-ban, kormányzati kezdeményezésre tárcaközi kutatási program indult. A kutatási program keretében elért eredményeket szakmai fórumok és az illetékes hatóságok folyamatosan értékelték. Nemzetközi szakértői felülvizsgálat is alátámasztotta, hogy a kutatások megfeleltek a telephely-kiválasztás világszerte elfogadott gyakorlatának.

Az éveken át nagy körültekintéssel és szakmai alapossággal végzett kutatások alapján a Magyar Geológiai Szolgálat 2003 decemberében jogerőre emelkedett határozata megállapította, hogy **a Bábaapáti közigazgatási területén fekvő telephely - minden feltételt figyelembe véve - alkalmas arra, hogy ott biztonságos tároló létesüljön.**

A vizsgálatok mindvégig teljes nyilvánossággal, a média széles körű tájékoztatása mellett folytak. Ennek is köszönhető, hogy a 2005. július 10-én tartott helyi népszavazáson Bábaapáti szavazópolgárainak több mint 75%-a részt vett, és a szavazók több mint 90%-os többséggel támogatták a tároló megépítését.

Az atomtörvény 7. §-ának (2) bekezdése szerint **a radioaktív hulladék tároló létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez az Országgyűlés előzetes, elvi hozzájárulása szükséges. A Kormány 2005. szeptember 19-én benyújtotta az Országgyűlésnek azt a határozati javaslatot, amelyben kéri az Országgyűléstől a kis és közepes aktivitású atomerőművi radioaktív hulladékok tárolójának létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez szükséges előzetes, elvi hozzájárulás megadását, valamint a paksi atomerőmű üzemidejének meghosszabbításáról szóló tájékoztatás tudomásul vételét.**

Bár az üzemidő-hosszabbításhoz nem szükséges az Országgyűlés előzetes hozzájárulása, az ügy stratégiai fontosságára és a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges tárolójával való összefüggésére tekintettel a Kormány célszerűnek tartotta az Országgyűlés tájékoztatását, és kérni annak állásfoglalását.

Magyarország egészséges gazdasági fejlődéséhez nélkülözhetetlen a biztonságos, környezetkímélő és gazdaságos energiaellátás. Ezen belül kitüntetett szerepe van a villamosenergia-ellátásnak. A paksi atomerőmű ma hazánk legolcsóbban termelő, a hazai villamosenergia termelés csaknem 40%-át adó, a közüzemi ellátást biztosító létesítménye.

A kyotoi és a Kyoto utáni környezetvédelmi követelmények teljesítése, a primer energiahordozók importforrásainak diverzitása, az ellátás biztonsága, illetve az olcsó villamosenergia-ellátás tekintetében igen kedvezőtlen változást hozna, ha 2012-2017 között, a tervezett üzemidő lejártával a paksi atomerőmű blokkjait leállítanák.

A tervezett üzemidő-hosszabbítás nem igényel sem állami pénzeszközöket, sem garanciákat. Az elemzések szerint az üzemidő-hosszabbítás egyértelműen racionális gazdasági döntés.

Az Országgyűlés Gazdasági Bizottságában, mint főbizottságban mind a kormányoldal, mind az ellenzék egyhangúlag támogatta az előterjesztést, amely a Környezetvédelmi Bizottságban is nagy többségű támogatást kapott.

Az Országgyűlésben november 7-én zajlott a javaslat általános vitája, majd november 14-én a négy beérkezett módosító javaslat részletes vitája. Bár mindkét napon késő éjszakába nyúló volt a vita, csupán egyetlen képviselő helyezkedett szembe ismétlődő hozzászólásaiban az eredeti javaslattal, és támogatta – az általa jegyzett – módosító indítványokat. A négy

parlamentari párt képviselői csaknem egyhangúlag támogatták a Kormány javaslatát, amit jól mutat a november 21-én megtartott végszavazás eredménye: **a szavazáson részt vett képviselők 96,6%-a fogadta el a határozatot**, amely a Magyar Közlöny 2005. évi 152. számában (november 23.), mint a 85/2005. (XI. 23.) sz. OGY határozat jelent meg.

Kormányzati kapcsolatok

Jogszabályváltozások

Október folyamán három parlamenti képviselő egyéni módosító javaslatot nyújtott be az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvényhez. **A javaslat – és a hozzá csatlakozó módosító indítvány – célja az volt, hogy a korábbinál egyértelműbben határozza meg a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, illetve a nukleáris létesítmények engedélyesei által támogatható önkormányzatok és önkormányzati társulások körét, valamint a támogatások felhasználhatóságát.** Ezt a törvénymódosítást a szavazáson részt vevő összes képviselő (100%) támogatta, s a törvény a Magyar Közlöny 2005. évi 164. számában (december 20.), mint a 2005. évi CLI. tv. jelent meg.

A nagy aktivitású zárt radioaktív sugárforrások és a gazdátlan sugárforrások ellenőrzéséről szóló 2003/122/EURATOM IRÁNYELV (2003. december 22.) tette szükségessé az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtását biztosító 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet módosítását. **Az új, 64/2005. (XII. 22.) EüM rendelet az egyes rendelkezések megfeleltetése során fellelt minimális jogharmonizációs hiányok megszüntetését célozta.** Ezek közül a legfontosabbak – egy-két definíció pontosításon kívül – a források azonosítását megkönnyítő intézkedések bevezetésére (fénykép, sorszám-vésés kötelezővé tétele), valamint a fémhulladék-telepek és újrahasonosító üzemek dolgozóinak alapfokú sugárvédelmi oktatására vonatkoznak.

2005. november 18-án jelent meg a **249/2005. (XI. 18.) Korm. rendelet a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 89/2005. (V. 5.) Korm. rendelet módosításáról.** Az új rendelet már figyelembe veszi a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás hatályba lépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló, 2005. november elsején hatályba lépett 2005. évi LXXXIII. törvényt (Ket.) és az atomtörvény új eljárásjogi követelményeit. Ebben a vonatkozásban különösen a rendelet hatályával, a szakhatóságok közreműködésével, a hatóság által alkalmazott fájlformátumokkal, valamint a táv-adatszolgáltatással kapcsolatos rendelkezések érdemelnek említést.

Szlovák parlamenti képviselők az OAH-ban

A szlovák parlament környezetvédelmi bizottságának vezetője és két tagja november 14-15-én látogatást tett az OAH-ban. A parlamenti képviselőket *Marta Žiakova*, a szlovák nukleáris biztonsági hatóság elnöknője és helyettese, *Karol Janko* is elkísérte. *Dr. Rónaky József*, az OAH főigazgatója és *dr. Lux Iván*, az OAH főigazgató-helyettese részletes tájékoztatást adtak a magyar nukleáris hatóság működési és finanszírozási rendjéről, valamint a 2003 áprilisában történt súlyos üzemzavar következményeinek felszámolásáról. A vendégek megismerkedtek az OAH nukleárisbaleset-elhárítási feladataival és a CERTA krízisközponttal.

Nemzetközi kapcsolatok

RASSC ülés

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) Sugárvédelmi Szabályozási Bizottsága (RASSC) 2005. októberében tartott ülésén a **NAÜ új, sugárvédelmi ügyekben illetékes igazgatója, Eliana Amaral asszony** is részt vett. A Bizottság munkájában Magyarországot *dr. Koblinger László*, az OAH főigazgató-helyettese képviseli. A Bizottság többéves tevékenységének eredményeként elkészült a NAÜ új, egységes alapelv kiadványának tervezete, amelyet még a NAÜ Kormányzótanácsának jóvá kell hagynia. A korábbi három külön kiadvány helyébe az új dokumentum mindössze 10 alapelve lép. A Bizottság javaslatára akcióterv készül a NAÜ Sugárvédelmi Alapszabályok (BSS) felülvizsgálatára. A nemzetközi szervezetek beszámolóí között kiemelkedő jelentőségű volt J. Valentin, a Nemzetközi Sugárvédelmi Szervezet (ICRP) titkárának beszámolója, amely az új ICRP ajánlások kiadásának újabb halasztásáról szólt.

EUROSAFE 2005 konferencia

A ma már hagyományos EUROSAFE Forum konferenciát idén Brüsszelben rendezték. A mintegy 450 résztvevővel zajló rendezvény ez évi jelszava „Az európai nukleáris biztonsági gyakorlat konvergenciájáért” volt. A plenáris ülésen elhangzott három előadás egyikére, a **biztonságnövelő intézkedések témakörének hatósági áttekintésére dr. Lux Iván, az OAH főigazgató-helyettese kapott felkérést.** Az előadásokat panel kerekasztal-beszélgetés követte a biztonságnövelő intézkedések lakossági fogadtatásáról. **A konferencián Andris Piebalgs, az Európai Bizottság energiaügyekért felelős biztosa előadást tartott a Bizottság nukleáris energiával és nukleáris biztonsággal összefüggő politikájáról és törekvéseiről.** Kiemelte, hogy a Bizottság szükségesnek tartja a nukleáris biztonsággal és a radioaktív hulladékok kezelésével kapcsolatos direktívákat, és elmondta, hogy a csatlakozási tárgyalásokon rögzített erőműbezárásokról nem lehet újabb vitát nyitni.

WENRA ülés az európai biztonsági ajánlásokról

Az európai nukleáris biztonsági hatóságok vezetőit tömörítő szervezet, a WENRA december 7–9. között tartotta második találkozóját 2005-ben. **Mind a nukleáris reaktorok biztonságával foglalkozó, mind a létesítmények leszerelésével és a hulladékkezeléssel foglalkozó csoport elkészítette azokat az ajánlásokat – az elfogadott kifejezés szerint referenciaszinteket –, amelyeknek teljesítését a tagországoknak javasolja.** A referenciaszintek kialakításához a kiindulópontot a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség ajánlásai szolgáltatták, ezeket az ajánlásokat bővítették, esetenként szigorították a munkacsoportok. A reaktorok biztonságával foglalkozó munkacsoport a referenciaszintek teljesülését is vizsgálta, figyelembe véve a tagországok jogszabályi háttérét és gyakorlatát. Következő lépésként az európai nemzeti nukleáris hatóságok egyeztetnek az általuk felügyelt létesítményekkel, a WENRA iroda pedig az üzemeltetőket tömörítő nemzetközi szervezetekkel. Várhatóan 2006 végére készülnek el a végleges referenciaszintek. Ezután a tagországoknak akciótervet kell készíteniük arra, hogyan teremtik meg a referenciaszintek alkalmazásának jogi háttérét, és hogyan vezetik be a referenciaszinteket 2010-ig. A WENRA nagyszabású szemináriumot szervez 2006. február 9-én Brüsszelben az eredmények és célok ismertetésére. **A szeminárium keretében az ország-helyzet ismertetésére ketten kaptak lehetőséget: Franciaország és Magyarország.**

Szervezési értekezlet

2006. május 15-24. között lesz a kiegészített fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezmény második felülvizsgálati értekezlet. Ehhez a magyar nemzeti jelentést a Kormány felhatalmazásával 2005. október 11-én benyújtottuk. A felülvizsgálati értekezlet előkészítéseként Bécsben, 2005. november 7-8. között rendkívüli értekezletre és szervezési értekezletre került sor. Az egyezmény részes államainak egy csoportja kezdeményezte, hogy az egyezmény végrehajtását szabályozó irányelveket még a második felülvizsgálati értekezlet előtt módosítsák. A módosítás alapvetően a felülvizsgálati folyamatra vonatkozó szabályokat tette egyértelműbbé. A szervezési értekezlet eldöntötte, hogy a felülvizsgálati értekezlet öt országcsoportban zajlik majd. **Magyarország a negyedik csoportba került, Csehországgal, az Egyesült Királysággal, Koreával, Lengyelországgal és Luxemburggal együtt.** A csoport elnöke finn, elnökhelyettese cseh, a rapportőr holland és a koordinátor luxemburgi lesz. A felülvizsgálati értekezlet elnöke a francia nukleáris biztonsági hatóság vezetője lesz, koreai és amerikai elnökhelyettesekkel. **Dr. Koblinger László, az OAH főigazgató-helyettese az Argentínát, Ausztráliát, Bulgáriát, Japánt, Lettországot, Ukrajnát és az Euratomot tartalmazó harmadik országcsoport elnöke lesz.**

Magyarország a NAÜ Kormányzó Tanácsában

2005 szeptemberében véget ért Magyarország kétéves tagsága a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség szűkebb politikai döntéshozó testületében, a Kormányzó Tanácsban (KT). A KT ülésein elhangzott magyar felszólalások elsősorban az atomenergia biztonságos hasznosításának, a műszaki együttműködés és a biztosítéki rendszer működésének kérdéseivel foglalkoztak. A KT tagság kapcsán az OAH és a bécsi ENSZ misszió közti együttműködés még szorosabbá vált és ennek is köszönhetően Magyarország – jelentős nukleáris programmal rendelkező országgént – súlyának megfelelően vehetett részt a NAÜ e vezető testületének munkájában. Az elmúlt két év magyar szempontból külön említést érdemlő eseménye volt, hogy a NAÜ közgyűlése 2004. szeptemberében *dr. Rónaky Józsefet*, az OAH főigazgatóját választotta elnökévé, akinek e poszton végzett munkája nagymértékben hozzájárult a tanácskozás eredményességéhez. Hivatalban lévő elnökként a NAÜ 2005. évi közgyűlését is *dr. Rónaky József* nyitotta meg.

QUATRO Audit

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség kiemelt fontosságot tulajdonít az atomenergia felhasználásának az egészségügy és az élelmezés területén. Ezek közül is kiemelendő a tagországok sugárdiagnosztikai és sugárterápiai programjainak minőségbiztosításához nyújtott támogatás. Ezen feladat ellátására a NAÜ létrehozta a sugárterápia minőségbiztosítását vizsgáló csoportot, amely az angol név rövidítése alapján kapta a QUATRO elnevezést. **Az Onkológiai Intézet kérésére és az OAH meghívására 2005. november 28. és december 2. között a NAÜ QUATRO csoportja sikeres minőségbiztosítási auditot tartott az Onkológiai Intézet sugárterápiás részlegén.** A vizsgálat kiterjedt a kezelésekre tervezésre, azok lebonyolítására és a kezelésekre megfelelő dokumentálására, valamint a betegek nyomon követésére.

Regionális programtervezés

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) regionális programtervezési ülését november 9-11. között Bécsben tartották, amelyen az OAH-t *dr. Élő Sándor* főosztályvezető és *Szabó Péter Pál* főtanácsos, a Paksi Atomerőmű Rt-t pedig *dr. Dobos István* osztályvezető és *Németh Gábor* műszaki titkár képviselte. **A korábbi gyakorlatnak megfelelően a résztvevők áttekintették a nukleáris energia-termelés és nukleáris biztonság regionális**

programjait. Értékeltek a regionális programok 2005. évi eredményeit, és megvitatták a 2006. évre tervezett műhelyülések, továbbképző tanfolyamok és szakértői értekezletek menetrendjét. A NAÜ regionális programjai keretében 2006-ban az előzetesen vártnál lényegesen nagyobb számú rendezvény szervezésére nyílik lehetőség. Ugyanakkor Magyarország 2006-ban várhatóan csak öt rendezvényt szervezhet, bár 2005-ben hét NAÜ ülés is volt Magyarországon. Az ülések megtartásáért folytatott versengés alapvető oka, hogy a rendező ország szakemberei nagyobb létszámban vehetnek részt a rendezvényen.

NEA Irányítótestületi ülés

Október 18-19-én ülésezett az OECD Nukleáris Energia Ügynökség (NEA) Irányítótestülete (IT). Magyarországot *dr. Rónaky József*, az OAH főigazgatója képviselte. A szakmai kérdésekkel foglalkozó ülésen felülvizsgálták a 2005-2006-ra vonatkozó munkaprogramot és a költségvetés helyzetét. Az IT megvitatta a NAÜ főigazgatója által kezdeményezett, a nukleáris fűtőelem ciklus multilaterális megközelítésére vonatkozó javaslatot. Ezzel kapcsolatban **az ellátásbiztonság és az atomsorompó egyezmény betartása közti ellentmondás feloldása jelenti a legnagyobb kihívást.** Az IT magyar tagjának javaslatára várhatóan ezt a kérdést tűzik majd a 2006. októberi ülés politikai vitájának napirendjére. Az IT újraválasztotta szűkebb vezetőségét, a Bűrót. **Az öttagú vezetőségbe elnökhelyettesként beválasztották *dr. Rónaky Józsefet*, az IT magyar tagját.**

Hatósági tevékenység

A teljesítménynövelés elvi átalakítási engedélye

Az OAH Nukleáris Biztonsági Igazgatósága (OAH NBI) 2005 novemberében elvi átalakítási engedélyt adott arra, hogy 8%-kal növeljék a paksi atomerőmű blokkjainak névleges teljesítményét. Az engedély kiadása többéves előkészítő munka eredménye, amelynek során a hatóság és az erőmű között számos egyeztetés történt. Az OAH NBI hazai és külföldi intézmények szakértői segítségét vette igénybe, és az engedélyt más hatóságok engedélyezési eljárásait követően adta ki. A teljesítménynöveléshez kapcsolódó technológiai átalakítások megalapozása is ebben az eljárásban történt, így a határozat ezek elvi átalakítási engedélyét is tartalmazza. Az aktív zóna ellenőrző és monitorozó rendszerének átalakítására, valamint az új típusú üzemanyag bevezetésére külön eljárásokban adott engedélyt az OAH NBI. Az átalakítások sikeres végrehajtása a teljesítménynövelés megvalósításának előfeltétele. A teljesítménynövelés blokkonként eltérő ütemezésben, több lépésben történik. Első lépésként a Paksi Atomerőmű Rt. a teljesítménynövelést a 4. blokkon tervezi végrehajtani a 2006. évi főjavítást követően.

OAH NBI – PA Rt. együttműködési program

Az OAH NBI és a Paksi Atomerőmű Rt. (PA Rt.) 2001-ben együttműködési megállapodást írt alá a paksi atomerőmű üzemidő-hosszabbításának előkészítése érdekében. E megállapodás számos ponton felülvizsgálatra, módosításra szorult, ezért a PA Rt. műszaki vezérigazgató-helyettese és biztonsági igazgatója, valamint az NBI vezetője áttekintették a megállapodást, módosították és együttműködési program formájában megújították. **A program részletezi a két szervezet feladatait és azok ütemezését az üzemidő-hosszabbítás engedélyezési eljárásaiban, megadja azon útmutatók listáját, amelyek elkészítése a folyamat során szükséges, előírja, hogy a feladatok koordinált gyakorlati megvalósítása érdekében a két szervezet egy-egy csapatot hoz létre és rögzíti az előrehaladás ellenőrzésére hivatott beszámolási és felülvizsgálati fórumokat.**

Megérkezett a jelentés

Az Európai Bizottság által delegált szakértői csoport 2004. november 8-11. között az Euratom Szerződés 35. cikke alapján vizsgálatot tartott Magyarországon. A vizsgálat célja a magyarországi – elsősorban a paksi atomerőmű körüli – sugárvédelmi környezetellenőrző rendszer értékelése volt. A Bizottság végső jelentése 2005 decemberére készült el, és legfontosabb megállapítása a következő: „Az ellenőrző látogatás sikeres volt és a vizsgálat céljait teljesítették. **Az Euratom Szerződés 35. cikke alapján végzett ellenőrzések kimutatták, hogy a paksi atomerőmű körzetében és Magyarország területén a levegőben, vízben és talajban lévő radioaktivitás-szintek folyamatos méréséhez és ellenőrzéséhez szükséges eszközök a célnak megfelelnek.** A Bizottság igazolta ezeknek az eszközöknek a működését és hatékonyságát.”

Nukleárisbaleset-elhárítás

Sikeres baleset-elhárítási gyakorlat az OAH krízisközpontjában

2005. november 3-án az OAH Baleset-elhárítási Szervezete nukleárisbaleset-elhárítási gyakorlatot tartott, amelyen részt vett a sérült létesítmény szerepét játszó Paksi Atomerőmű baleset-elhárítási szervezete és a BM Országos Katasztrófavédelmi Igazgatóság Nukleáris Baleset-elhárítási Információs és Értékelő Központja. **A gyakorlat során külön hangsúlyt kapott az együttműködés erősítése a sérült létesítmény állapotának értékelésében, valamint a szimulált baleset során a kibocsátott radioaktív izotópok következményeinek és a bevezetendő óvintézkedéseknek a meghatározásában.**

INEX-3

Az OECD Nukleáris Energia Ügynöksége (NEA) nemzetközi nukleárisbaleset-elhárítási gyakorlatsorozata keretében az Egészségügyi Minisztérium és az Országos Atomenergia Hivatal 2005. november 16-án és november 23-án rendezte meg a hazai "INEX-3 (2005) HUN" törzsvezetési gyakorlatot. **A gyakorlat céljai között szerepelt, hogy a Kormányzati Koordinációs Bizottság Nukleárisbaleset-elhárítási Védekezési Munkabizottsága (NVM) állományát gyakoroltassák egy feltételezett magyarországi radiológiai veszélyhelyzet következményeinek elhárítására és a hosszú távú óvintézkedések bevezetésére. A gyakorlat kiterjedt a kármentesítés időszakában végzendő tevékenységekre is.** A baleseti forgatókönyv szerint egy nagy kiterjedésű, mezőgazdasági művelésbe bevont terület radioaktív jód és cézium izotópokkal szennyeződött, a szennyeződés a feltételezések szerint megjelenik különböző élelmiszerekben és a gabonában is. A gyakorlat során az NVM értékelte az eseményeket, majd javaslatokat fogalmazott meg a Kormányzati Koordinációs Bizottság (KKB) részére.

Magyar-osztrák találkozó az Országos Atomenergia Hivatalban

Az Országos Atomenergia Hivatal kezdeményezésére november 2-3. között magyar-osztrák megbeszélést tartottak, amelyen osztrák részről a Mezőgazdasági, Erdő-, Környezet- és Vízgazdálkodási Minisztérium munkatársai, *Peter Hofer* és *Viktor Karg* vettek részt. **A találkozón a felek kölcsönösen ismertették a Magyarországon és Ausztriában a nukleáris vagy radiológiai veszélyhelyzetek során alkalmazott terjedésszámító és döntéstámogató környezeti szimulációs szoftvereket, valamint összehasonlították a különböző szoftverek által számított eredményeket és egyeztették a további közös munka lehetséges irányait.** A találkozó másnapján az osztrák szakemberek megfigyelőként vettek részt az OAH, a Paksi

Atomerőmű Rt. és a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága közös nukleárisbaleset-elhárítási gyakorlatán.

Tudományos tanácsok

OAH TT éves tevékenysége

Az OAH Tudományos Tanácsa 2005-ben foglalkozott a Paksi Atomerőmű 2. szintű valószínűségi biztonsági (PSA) elemzésével. A Tanács tagjai áttekintették a projekt lebonyolítását, eredményeit, az azok alapján hozott intézkedéseket és a nemzetközi felülvizsgálat eredményeit. A Tanács megtárgyalta a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös nemzetközi egyezményben vállalt kötelezettségek teljesítéséről készített 2. nemzeti jelentést.

Az NBE MTT éves tevékenysége

A Kormányzati Koordinációs Bizottság (KKB) Nukleárisbaleset-elhárítási Műszaki Tudományos Tanácsa (NBE MTT) 2005-ben három ülést tartott. A KKB felkérésére három munkacsoportot hozott létre a 2004. november 9-10-i nemzeti nukleárisbaleset-elhárítási gyakorlat értékelése során javasolt javító intézkedések prioritásának meghatározására, azok részletes kimunkálására és megvalósítására. A Tanács megtárgyalta és elfogadta az NBE MTT Logisztikai Bizottsága projekt-tervét és határozatban javasolta a KKB-nek, hogy megvalósításának finanszírozására központi keretet biztosítson. A Tanács javaslatot készített a hazai radiológiai korai riasztó rendszer metrológiai harmonizációjára. Elismeréssel vette tudomásul az MTA ágazati nukleáris környezetellenőrző hálózatának működéséről és fejlesztési terveiről szóló beszámolót. Az OAH főigazgatójának felkérésére értékelte a 2005. november 16-án és 23-án tartott INEX-3 (2005) HUN nemzetközi nukleárisbaleset-elhárítási törzsvezetési gyakorlatot.

Hazai rendezvények

IV. Nukleáris Technikai Szimpózium

A Magyar Nukleáris Társaság szervezésében 2005. december 1-2. között immár negyedik alkalommal került sor a lassan hagyományossá váló Nukleáris Technikai Szimpóziumra. **A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen tartott konferencia célja a hazai nukleáris szakemberek közötti eszmecsere és kapcsolatépítés elősegítése.** A Szimpóziumon az OAH munkatársai hat előadást tartottak az üzemeltetés és a hatósági szabályozás témakörében. *Berki Tamás* tanácsos az OAH NBI kutatás-fejlesztési tevékenységéről, e tevékenység céljairól, legfontosabb kutatási területeiről számolt be. *Hamar Károly* osztályvezető az év – az atomenergia békés célú felhasználásának szempontjából – legfontosabb jogszabályi változásait mutatta be. *Hullán Szabolcs* főosztályvezető a hatósági biztonsági teljesítmény-értékelésről beszélt. *Macsuga Géza* főosztályvezető az atomerőművi berendezések biztonsági fontosság szerinti csoportosításáról tartott előadást. *Dr. Vöröss Lajos* főtanácsadó a nukleáris biztonsági követelmények európai harmonizációjáról, *Petőfi Gábor* osztályvezető pedig az új nukleárisbaleset-elhárítási követelményekről beszélt.

Ismeretterjesztő sorozat

Az OAH és a TIT Stúdió Egyesület „Atomenergiáról - mindenkinek” címmel április 28-án ismeretterjesztő konferenciát szervezett a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében több

mint 360 résztvevővel. Október 26. és november 30. között ugyanebben a témában 12 előadásból álló ismeretterjesztő előadás-sorozat volt a TIT Stúdió székházában. Az előadásokon 40-60 fő vett részt rendszeresen, akik a sorozat ideje alatt a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kht. vándorkiállítását is megtekinthették. Az előadás-sorozat végén a résztvevők névre szóló, színes emléklapot kaptak. A sorozat részeként a KFKI Atomenergiakutató Intézet Budapesti Kutatóreaktorába és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Oktatóreaktorába szervezett fakultatív látogatásokon szintén 40-60 fő vett részt. A sorozat befejezésekként, a január 21-én a paksi atomerőműbe szervezett látogatásra előzetesen csaknem 70 fő jelentkezett. A sorozat előadásai az OAH honlapján megtalálhatók (www.oah.hu).

Wigner–díj

A tudomány napja alkalmából november 3-án Pécsen adták át az atomerőmű és az MTA által alapított Wigner Jenő – díjat. Az idei kitüntetettek: dr. Csikai Gyula és Maróti László. Dr. Csikai Gyula akadémikus, egyetemi tanár, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem, Kísérleti Fizikai Intézetének nyugalmazott professzora a nukleáris kultúra hazai és nemzetközi elterjesztésében több mint 50 éven át végzett sikeres oktató-nevelő és tudományos munkájáért, míg Maróti László, a KFKI Atomenergia Kutatóintézet laboratórium-vezetője, az atomreaktorok egyik legismertebb kutatójaként a reaktorban lejátszódó hőfizikai és áramlási jelenségek tanulmányozásában elért eredményekért kapta a díjat.

Országos Atomenergia Hivatal

Melléklet

az OAH Hírlevél 2005. 5. számához

Tartalom

- Dr. Vöröss Lajos: „Mit igényel a társadalom az üzemidő-hosszabbítás kapcsán” című előadás, amely a Pécssett, november 9. és 11. között rendezett, „A céltól a megvalósításig” című, a paksi atomerőmű üzemidő-hosszabbításáról tartott konferencián hangzott el.
- Dr. Vöröss Lajos, Tóth András: „A Nyugat-európai Nukleáris Hatóságok Egyesülete (WENRA) által kidolgozott nukleáris biztonsági hatósági követelmény-rendszer” című előadás, amely elhangzott a 2005. december 1-2. között Budapesten tartott IV. Nukleáris Technikai Szimpóziumon.
- Berki Tamás, Macsuga Géza, Szirmai Sándor: „A magyar nukleáris biztonsági hatóság 2005. évi kutatás-fejlesztési tevékenysége” című előadás fóliái, amely a 2005. december 1-2. között Budapesten tartott IV. Nukleáris Technikai Szimpóziumon hangzott el.
- Karsa Zoltán, Siklóssy Péter és Macsuga Géza: „Atomerőművi berendezések fontosság szerinti csoportosítása” című előadás fóliái, amely a 2005. december 1-2. között Budapesten tartott IV. Nukleáris Technikai Szimpóziumon hangzott el.
- Juhász László, Hullán Szabolcs: „Hatósági teljesítmény-értékelés” című előadás fóliái, amely a 2005. december 1-2. között Budapesten tartott IV. Nukleáris Technikai Szimpóziumon hangzott el.
- Dr. Tombor Antal: „Előrejelzések a villamosenergia-igények és -források alakulásáról, a rendelkezésre álló technológiákról” című előadás fóliái, amely a „Távlatok” című, 2005. szeptember 16-án Pécssett, a Palatinus Hotelben rendezett konferencián hangzott el.
- Válogatás a NucNet híreiből